

Lättläst om Medlingsinstitutet och arbetsmarknaden

Medlingsinstitutet är en statlig myndighet och har tio anställda. Det finns också cirka 40 personer som kan få uppdrag som medlare, men som inte är anställda. Kontoret ligger i Gamla Stan i Stockholm.

Vad är en myndighet?

En myndighet är en del av staten som sköter en särskild uppgift. Exempel på andra myndigheter är Arbetsförmedlingen, Polisen eller Skatteverket.

Regeringen bestämmer hur myndigheten ska arbeta och hur mycket pengar den kan använda. Regeringen bestämmer också vem som ska vara chef. Myndighetens chef kallas generaldirektör. Medlingsinstitutets generaldirektör heter Carina Gunnarsson.

Den svenska arbetsmarknaden

Det finns flera olika lagar som bestämmer hur det ska vara på jobbet, men mycket bestäms av de anställdas och arbetsgivarnas organisationer. Det finns mer än 100 sådana organisationer. De förhandlar om hur hög lönen ska vara, vilka försäkringar arbetsgivaren ska betala och mycket annat. Det man kommer överens om skrivs ned i kollektivavtal. De anställdas organisationer kallas fackföreningar. Vilken fackförening som förhandlar om dina villkor beror på vad du arbetar med. I en förhandling kommer fack och arbetsgivare med sina krav och försöker hitta en gemensam lösning.

Om de inte kommer överens om vad som ska stå i kollektivavtalet kan det bli stridsåtgärder som strejk eller lockout. Strejk är när de anställda vägrar arbeta för att få igenom sina krav. Lockout är tvärt om. Då får de anställda inte arbeta för arbetsgivaren. När det är strejk eller lockout betalar inte arbetsgivaren någon lön. I stället får den som är med i en fackförening ersättning därifrån. En annan stridsåtgärd är blockad. Det kan till exempel betyda att anställda inte får jobba övertid eller att arbetsgivaren inte får göra några nyanställningar.

Det går att läsa mer om hur arbetsmarknaden fungerar i skriften ”Lön för mödan”. Den går att ladda ned från Medlingsinstitutets webbplats (www.mi.se/publicerat).

Medlingsinstitutet har tre viktiga uppgifter

1. Att medverka till att avtal om lön och villkor för anställda inte stör Sveriges ekonomi. Det gör Medlingsinstitutet genom att träffa fack och arbetsgivare och diskutera vad den svenska ekonomin tål.
2. Att utse medlare som hjälper fack och arbetsgivare om det finns risk för stridsåtgärder.
3. Att ansvara för statistiken över löner i Sverige. Medlingsinstitutet ansvarar för statistiken över svenskarnas löner, men det är Statistiska Centralbyrån (SCB) som sammanställer uppgifterna som man sedan hittar på SCB:s webbplats. Medlingsinstitutet bestämmer vad som ska göras och kontrollerar så att det görs på rätt sätt.